

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z wniosku C. B.

z udziałem E. B.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie i Rzecznika Praw Dziecka

o nakazanie powrotu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką za granicę w sprawie prowadzonej na podstawie Konwencji dotyczących cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę sporządzonej w Hadze 25 października 1980 r.

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 17 grudnia 2024 r.,

w przedmiocie wniosku uczestniczki o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Dariusza Pawłyszczę od orzekania w sprawie o sygn. I CSK 2697/24,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik uczestniczki postępowania pismem z 11 września 2024 r. wystąpiła na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c. z wnioskiem „o zmianę sędziego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że pismo procesowe z 11 września 2024 r. należy zakwalifikować jako wniosek o wyłączenie sędziego. Lektura wywiedzionego wniosku nakazuje z kolei przyjąć, że powinien być on procedowany w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego.

Jednocześnie, stosownie do treści art. 26 § 3 ustawy o SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 ustawy o SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Odnosząc się do ocenianego w niniejszej sprawie wniosku, wskazać należy, że ma on abstrakcyjny charakter, tj. nie odnosi się do żadnych konkretnych okoliczności związanych ze sprawą o sygn. I CSK 2697/24. Osią argumentacji uczyniono wątpliwości wobec prawidłowości powołania sędziego z uwagi na udział w procedurze nominacyjnej Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. We wniosku nie przytoczono żadnych argumentów, które rzeczywiście świadczyłyby o braku niezależności czy bezstronności sędziego Sądu Najwyższego Dariusza Pawłyszczke.

Przypomnieć raz jeszcze należy, że powołanie przez Prezydenta RP rozstrzyga w sposób definitywny kto jest sędzią (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 sierpnia 2022 r., I NKRS 120/21). Osoba taka korzysta z przymiotu sędziego bezstronnego tak długo, jak nie zostanie to podważone w oparciu o okoliczności konkretnej sprawy i związanego z tym zachowania sędziego.

Podkreślić należy, że procedura powołania Krajowej Rady Sądownictwa, a tym samym jej pozycji ustrojowej, była przedmiotem kontroli konstytucyjnej przeprowadzonej przez Trybunał Konstytucyjny. W efekcie kontroli konstytucyjnej, przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej

Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3), wyrokiem z 25 marca 2019 r., K 12/18, uznane zostały za zgodne z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP.

Odnosząc się do przywołanej uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 wskazać należy, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, została uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 EKPCz.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Są nimi związane zatem wszystkie podmioty występujące w obrocie prawnym, w tym także organy stosujące prawo (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 października 2022 r., I NWW 142/22). Skutki rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego wiążą zatem także Sąd Najwyższy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2018 r., III PK 71/17).

Sąd Najwyższy zobowiązany jest działać na podstawie i w granicach prawa, co wprost wynika z wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP zasady legalizmu. Jak wskazuje Trybunał Konstytucyjny: „legalizmem działania organów władzy publicznej jest stan polegający na tym, że organy te są tworzone w drodze prawnej i działają na podstawie i w granicach prawa, które określa ich zadania i kompetencje oraz tryb postępowania. Prowadzi to do wydawania rozstrzygnięć w przepisanej przez prawo formie, opartych na należytej podstawie prawnej i w zgodności z wiążącymi dany organ przepisami materialnymi” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 16 marca 2011 r., K 35/08, OTK-A 2011, nr 2, poz. 10). W świetle tak określonych reguł jednoznacznie wynika, że każdy organ władzy publicznej zobowiązany jest do stosowania obowiązujących przepisów prawa, dopóki nie zostaną one uchylone w przewidziany prawem sposób, a więc przez odpowiednio umocowany do tego organ działający w granicach przyznanych mu kompetencji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 26 § 3 ustawy o SN orzekł jak w sentencji.

Ł.n

[a.ł]